

Hospody ve Francově Lhotě

Hostince vznikaly od pradávna při cestách. Po cestní a lidé obchodní v nich nacházeli za úplatu občerstvení, jídlo a místo k odpočinku při svých cestách. Domáci, usedlí lidé zase do hospod přicházeli jednak po práci na džbánky vína či piva, ale také proto, že se tu dozvěděli od pocestných a obchodníků novinky ze světa, kam se sami nemohli dostat.

Kdy a kde vznikla první hospoda ve Francově Lhotě, dnes nevíme. Podle starých vyprávění bývalá jakási krčma při cestě obcí někde v místech, kde stojí domy č. 13 a č. 14. Stará cesta sledovala přibližně tok Senice, od jedné „kule“ chalupy k druhé. Nevedla v místech dnešní silnice. Dle několika zpráv se v minulém století čepovalo i v domě č. 105 (stará „Pohrabáčova“ chalupa – zbořená stávala naproti čp.101).

Ze záznamů v dominikální fassi panství Brumov z r. 1750 vrchnost přiznává mezi užitky, které bere od poddaných z Francovy Lhoty také tzv. „pivní činží“ v hodnotě 9 zlatých 16 krejcarů. Z dalších záznamů z roku 1754 se dovídáme, že Lhocané si příliš nepotrpí na víno – za rok se prodaly jen 4 mázy, kdežto v Lidečku 38 mázů... Panství brumovské mělo svůj pivovar a tak dbalo, aby i v hospodách na panství se čepovalo jen jeho pivo.

Konkrétní údaje o lhotských hospodách máme až z konce 18. století. Byly tu hospody dvě – na č. 107. (starý dům u Kubinů, už zbořený, dnes v místě čp.107) a na č. 115. známá hospoda „u Reisů“, která je dodnes v provozu. Hostinec pod kostelem – u Pavlíků č.147– je mnohem mladší, vznikl až v druhé polovině 19. století.

Hospoda u Reisů na č. 115, je tedy nejstarší doloženou hospodou ve Francově Lhotě. V Josefském katastru z roku 1788 je zde uváděn šenkýř Šimon František a hospoda byla majetkem brumovského panství.

Když dne 20.12.1800 koupil tuto hospodu č. 115 jakýsi Šimon Nosál, byla mu prodána s podmínkou, že bude čepovat pouze „panské“ to je brumovské pivo. No, Lhocané měli pivo a pálenku radši než víno, což se dozvídáme také z oceňovacího elaborátu Fr. Lhoty z roku 1844, kde se praví: „Vino se zde nepije, ale jen pivo a kořalka, která je zde oblíbená...“ (nepřiliš pěkné vysvědčení pro naše předky).

V „Seznamu domů ve Francově Lhotě“ z roku 1820 je na č. 115 uveden „Schänker“ /šenkýř/ Anton Šebrechin. V roce 1828 je na téže hospodě jmenován šenkýř František Przina, který ji od panství později odkoupil. František Przina zemřel někdy kolem roku 1850 a hospodu zdědila jeho manželka. K hospodě patřily i nějaké pozemky. Kateřina Przinová pak hospodu pronajala Františku Haasovi z rodiny Haasů, kteří drželi druhou hospodu v obci č.104 (měli ji pronajatu). Spolu s Františkou Haasovou byli na hospodě i její synové Šalamoun a David. Tito drželi hospodu v r.1869. Později je jako majitel uvedené hospody Mořic Haas. V roce 1908 ji předal dceři Františce, k níž se přiřazenil Karel Reis z Uherského Hradiště.

Tato hospoda byla dřevěné stavení a stávala v místě silnice mezi dnešním hostincem a svahem. Manželé Reisovi postavili před I. Světovou válkou zděnou budovu, dnešní pohostinství. V místě dřevěné budovy, kterou zbořili, vznikl dvůr a ke svahu přistavěli hospodářské budovy, s maštalemi, ledovnou a v podkroví s bytem pro zaměstnance hostinského.

Majitel Karel Reis, po smrti své ženy v r. 1937, držel hospodu do okupace. V době okupace byli na hospodě nájemci Pavel Ručka a po něm Marie Martínková (později provdaná Mikulínová), tato držela hostinec až do konce války. Reisovi byli z rasových důvodů vězněni v koncentračním táboře v Terezíně až do konce války.

Když se majitel Karel Reis vrátil po osvobození do Francovy Lhoty, provedl některé úpravy interiéru, včetně rozšíření sálu. V roce 1951 byl pro některé příčiny souzen lidovým soudem a hostinec přešel do správy LSD JEDNOTA. Od roku 1951 pohostinství vedli: František Konečný, J. Mikulec, Jan Srníček, Antonín Surmař a Ladislav Haspala. Budovu v devadesátých letech 20. století koupil Milan Ptáček z Valašské Senice. Vznikl tzv. KOHOS – koloniál a hospoda. Podle majitele se hospoda přejmenovala na U Ptáčků.

Na druhé nejstarší hospodě ve Francově Lhotě – č. 107 – „u Kubinů“, je uváděn r. 1820 Jakob Haas a později hostinský Herrmann. „U Kubinů“ se tomu říká po posledním majiteli, hostinském Florianu Kubinovi. Hospoda zanikla po první světové válce a dále sloužila jako obytný dům. Ten je zbourán. Na jeho místě byl vybudován rodinný dům se stejným čp.107. (majitel Josef Šuta).

Třetí hospoda v obci je pod kostelem dnešní pohostinství u Pavlíků. Vznikla v druhé polovině min. století a byla majetkem hostinského Kroupy. Rodina Koupova byla zámožná a hrála v životě obce dost významnou úlohu, nakonec však jeho hospodaření nedopadlo dobře a hospoda přišla do prodeje. V létech I. svět. války ji držel Julius Gattermayer. Později ji zakoupil hostinský František Pavlík. Nyní vede toto pohostinství Ladislav Pavlík. Po Ladislavu Pavlíkovi je to syn Jindřich Pavlík. Dům je v jeho vlastnictví.

Tolik o našich hospodách. Nutno říci, že naši předkové zde nenacházeli jen zábavu a sklenici brumovského, bohužel návštěvy hospod znamenaly pro mnohé i zadlužení, často i se soudní dohrou. Dnes jsou tyto doby za námi a tak tento článek je jen vzpomínkou na staré lhotské hospody.

K 200. výročí hospody u Pavlíků

Hostince vznikaly od pradávna při cestách. Pocestní a lidé obchodní v nich nacházeli za úplatu občerstvení, jídlo i místo k odpočinku po cestě. Domácí, usedlí lidé zase do hospod přicházeli jednak po práci na sklenku vína či piva, ale také proto, že se tu dozvěděli od pocestných a obchodníků různé novinky ze světa, kam se sami nemohli dostat.

Kdy a kde vznikla první hospoda ve Francově Lhotě nevíme. Konkrétní údaje máme až z konce 18. Století, kdy už byly zde hospody tři, a to původní panská hospoda na č. 115 /u Reisů/, dále na č. 107 /u Kubinů/ a pak na č. 147 – dnešní hospoda u Pavlíků, která dle ústního podání byla postavena hned „...jak měli zedníci na kostele fajront...“, to znamená, že ji začali stavět po dokončení stavby kostela, to je v roce 1787. Je to pravděpodobné i z toho, že téměř všude na vesnicích bývala blízko kostela i hospoda, ale i podle řazení čísel domů, neboť domy postavené v těchto létech dostávaly nová čísla postupně za sebou, jak vznikaly. A tak dům, kde je dnešní hospoda, dostal č. 147, vedlejší budova školy, rovněž postavená po vzniku kostela dostala č. 148 a fara postavená v roce 1788 zase číslo 149. I podle tohoto číslování soudíme, že počátky hostince pod kostelem sahají k roku 1787. Kdo hostinec postavil a byl majitelem, zatím se nepodařilo zjistit. Prvního konkrétního držitele tohoto čísla domu známe až k roku 1820 a 1828. Byl to Černocký Antonín a v seznamu domů Francovy Lhoty je uváděn jako „Fleischer“ – řezník. Snad provozoval nějakou sdruženou živnost.

V jiném dokladu z roku 1844 se dovídáme, že v té době byly v provozu v obci dvě hospody – č. 115 a č. 147 a byly to dřevěné budovy. V té době byly zděné jen kostel, fara, škola, a panská myslivna. Z téhož dokladu, který byl jakýmsi ohodnocením obce pro panství Brumov, se dovídáme, že ve Francově Lhotě „...víno se nepije, ale jen pivo a zejména kořalka, která je zde oblíbená...! Nynější zděná budova proto byla postavena až v druhé polovině 19. Století a do dnešní doby zaznamenala řadu úprav a přestaveb.

Sled majitelů, nebo nájemců zatím nelze přesně určit, po Čenockém ji držel Kohn, Žáček, pak Šuta z č. 20, který ji měl pronajatu. Známy v povědomí starých pamětníků je hostinský Kroupa a pak Gattermayer. Kolem I. světové války byla hospoda asi zadlužena a byla v majetku nějakého Škody, který ale na ní hostinským nebyl a pak přešla do majetku místní záložny – Reiffersenky. V roce 1928 ji zakoupil hostinský František Pavlík. V držení roku Pavlíků je tedy prakticky 59 let. Letos tedy horní hospoda dosáhla 200 let svého provozu. To bylo v roce 1987.

K tomuto výročí tehdy svolal DV JEDNOTA v pátek 4. září 1987 v 19. hodin do hostince u Pavlíků přátelské posezení, na které zval všechny občany. K dobré pohodě zahrál Střelenská kozlovka.

V roce 2010 vlastní hospodu Jindřich Pavlík, syn Ladislava Pavlíka. Budova je v jeho vlastnictví.

Ze zápisů pana Josefa Václavíka - kronikáře